

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sži/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013200467
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1013200467.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: H., bytom R., J., zastúpený: IUGIS LEGAL, s.r.o., so sídlom Godrova 12, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 397/2012-34-I zo dňa 23. januára 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/63/2013-34 zo dňa 10. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu o d m i e t a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) zamietol návrh žalobcu podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP na prerušenie konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 5S/63/2013.

V odôvodnení poukázal na podanú žalobu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 397/2012-34-I zo dňa 23.01.2013 a tiež na návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP, nakoľko ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“) je v rozpore s čl. 13 ods. 4 a čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Krajský súd dôvodil, že preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov má samostatnú povahu, preto aj správne súdnictvo má samostatnú povahu. (§ 246c ods. 1 prvá veta OSP). Konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov podľa piatej časti OSP je špecifickým konaním a nie je pokračovaním administratívneho konania. Z týchto dôvodov väčšina procesných inštitútov je v správnom súdnictve upravená osobitne a odlišne od všeobecného súdnictva. Použitie iných ustanovení OSP prichádza do úvahy len analogicky na základe ustanovenia § 246c ods. 1 prvá veta OSP. Primeranosť znamená obdobné použitie, t. j. analogickú aplikáciu všeobecných ustanovení OSP, ustanovení o konaní v prvom stupni a ustanovení o opravných prostriedkoch. Primeranosť použitia týchto ustanovení je limitovaná účelom a cieľom správneho súdnictva (§ 244 OSP) a so zreteľom na tento účel ich treba aj aplikovať a vykladať.

Ustanovenie § 109 OSP upravuje jednak prekážky konania zapríčínujúce obligatórny postup konajúceho súdu v podobe prerušenia konania (§ 109 ods. 1 OSP) a jednak prekážky, vyskytnutie ktorých dáva súdu možnosť konanie prerušiť (§ 109 ods. 2 OSP). Prerušenie konania prichádza do úvahy vtedy, ak počas konania nastane prekážka postupu konania, ktorá je v zásade odstrániteľná procesným postupom súdu. V istých prípadoch tak súd musí konanie prerušiť, v iných prípadoch buď konanie preruší, alebo urobí iné vhodné opatrenia na bezprietáhové odstránenie vady konania.

Krajský súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 53/2010 a v ňom vyjadrený názor k povinnosti všeobecného súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP. Ústavný súd uviedol, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup (neakceptovanie návrhu sťažovateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP) dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej. Všeobecný súd je povinný vždy dbať na to, aby rozhodoval na základe ústavne súladnej normy, k čomu mu slúži spravidla ústavne konformný výklad, ale niekedy aj ultimatívna možnosť podať návrh na preskúmanie súladnosti právnej normy Ústavným súdom Slovenskej republiky. Ak účastník konania odôvodneným spôsobom podnieti, aby všeobecný súd podal návrh ústavnému súdu na preskúmanie súladu aplikovanej normy s Ústavou Slovenskej republiky, má všeobecný súd v zásade tieto možnosti. Buď vykoná ústavne konformný výklad právnej normy, alebo vysvetlí, prečo považuje bez ďalšieho právnu normu za ústavne súladnú, alebo sa stotožní s návrhom účastníka a podá vec ústavnému súdu. Z ústavy ako priamo záväzného a aplikovateľného práva vyplýva subjektívne právo účastníka na rozhodnutie, ktoré je v súlade s ústavou, resp. na rozhodnutie vychádzajúce z ústavne súladnej normy, na súdnu ochranu jeho základných práv a slobôd, nie však automatické subjektívne právo na podanie návrhu na ústavnom súde.

Krajský súd na základe vyššie uvedeného rozhodol, že konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP neprerušil, nakoľko prerušenie konania z tohto dôvodu závisí výslovne od záveru súdu prejednávajúceho vec o nesúlade všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Krajský súd sa s podnetom žalobcu vysporiadal tak, že ako všeobecný súd vykoná ústavne konformný výklad právnej normy, prípadne vysvetlí, prečo považuje bez ďalšieho právnu normu za ústavne súladnú.

II.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že krajský súd uznesenie vôbec neodôvodnil, resp. odôvodnil ho formalistickým spôsobom, ktorým poprel podstatu a význam návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP. Zastával názor, že krajský súd vôbec nereagoval na argumenty žalobcu o možnej neústavnosti ust. § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. Tiež dôvodil, že všeobecné súdy sú pri výklade právnych predpisov povinné vždy aplikovať ústavne konformný výklad, a to bez ohľadu na to, či účastník predloží všeobecnému súdu návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP. Podľa žalobcu práve v uznesení, ktorým súd rozhoduje o návrhu účastníka konania na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP (osobitne, ak súd zamietne takýto návrh), by malo byť jasne vysvetlené, prečo súd považuje predmetnú právnu úpravu za ústavne (ne)súladnú a prečo nie je dôvod na prerušenie konania. V rozhodnutí vo veci samej má súd, ak nepredloží návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska o súlade právnych predpisov, aplikovať ústavne konformný výklad predmetnej právnej úpravy. Žalobca opakovane zdôraznil, že krajský súd nepostupoval v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

III.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je prípustné.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 201 ods. 1 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

IV.

V danom prípade podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 397/2012-34-I zo dňa 23.01.2013, ktorým bol zamietnutý rozklad žalobcu a potvrdené rozhodnutie vydané v prvom stupni č. 397/2012-34-I zo dňa 28.12.2012, ktorým bola žiadosť žalobcu o informácie odmietnutá podľa § 11 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. Podaním doručeným krajskému súdu dňa 03.02.2015 žalobca navrhol prerušiť konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 5S/63/2013 vo veci preskúmania zákonnosti vyššie uvedených rozhodnutí správneho orgánu. Návrh žalobca odôvodnil názorom, že ust. § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. je v rozpore s čl. 13 ods. 4 a čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. O tomto návrhu

žalobcu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP zamietol. Do poučenia tohto rozhodnutia krajský súd uviedol údaj o prípustnosti odvolania.

Odvolanie v správnom súdnictve (ale aj v iných druhoch právom regulovaných aplikačných procesov) predstavuje opravný prostriedok. Jeho účelom je teda dosiahnuť nápravu autoritatívnych rozhodnutí porušujúcich práva účastníkov konania. Z toho vyplýva, že účastník konania má právo podať opravný prostriedok, ak ním napadnuté rozhodnutie v závislosti od procesného postavenia účastníka konania mení jeho právne pomery alebo ich naopak ponecháva nezmenené spôsobom, s ktorým účastník nesúhlasí. To všetko za predpokladu, že zákon prípustnosť opravného prostriedku nevyklučuje. V právnej úprave ustanovenej v § 246c ods. 1 veta druhá OSP zákonodarca prejavil vôľu tak, že opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a to vzhľadom na charakter a účel správneho súdnictva ustanoveného v piatej časti OSP, účelom ktorého je zabezpečiť efektívny a urýchlený prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v administratívnom konaní. Odkaz na predošlé tri časti OSP v uvedenom ustanovení v jeho prvej vete je limitovaný primeranosťou ich použitia. Primeranosťou rozumieme najmä to, že ide o použitie procesných pravidiel inak platných v sporových a v nesporových konaniach (v súkromnoprávnom súdnictve), a preto je namieste ich vykladať a aplikovať so zreteľom na účel, ktorý sleduje správne súdnictvo a ktorý je vymedzený v § 244, a na cieľ, ktorý treba dosiahnuť pri riešení konkrétnej procesnej otázky. Primeranosť používania je limitom aj pre odvolacie konanie. Dôvody takých opravných prostriedkov sú špecifické a rovnako vyjadrujú, najmä v otázkach prípustnosti, cieľ správneho súdnictva.

Z uvedeného vyplýva, že aj keď sa inštitút prerušenia konania v správnom súdnictve spravuje ustanoveniami tretej časti OSP (§ 107 a nasl.), prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu správneho súdu o návrhu účastníka konania na prerušenie konania sa nebude spravovať všeobecnou úpravou prípustnosti odvolania (§ 201 a § 202), ale osobitnou úpravou v ustanovení § 246c ods. 1 veta druhá OSP. Keďže v piatej časti OSP sa v súvislosti s prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu súdu o návrhu na prerušenie konania nenachádzajú žiadne ustanovenia, proti takému rozhodnutiu správneho súdu odvolanie nie je prípustné. Na uvedenom nič nemení ani nesprávne poučenie správneho súdu prvej inštalencie o prípustnosti odvolania.

V.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu ako odvolanie podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné odmietol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP bez toho, aby sa zaoberal jednotlivými odvolacími dôvodmi, obsahom ktorých sa žalobca snažil spochybníť zákonnosť napadnutého procesného rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.